Sara Österberg,
Verkko- ja palveluosasto, Ilmasto- ja ympäristöyksikkö

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Liikenne- ja viestintäministeriön asiantuntijalausunto valtioneuvoston selonteosta YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda2030:n toimeenpanosta

Liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriön asiantuntijalausuntoa asiasta: VNS 7/2024 vp Valtioneuvoston selonteko YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda2030:n toimeenpanosta. Liikenne- viestintäministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja lausuu seuraavaa:

YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda2030 ohjaa Suomea ja muita YK:n jäsenmaita kohti kestävää tulevaisuutta. Se sisältää 17 kestävän kehityksen tavoitetta. Valtioneuvoston selonteko sisältää kuvauksen Suomen nykytilanteesta Agenda2030:n toteuttamisessa ja hallituksen keskeisistä toimista kunkin kestävän kehityksen tavoitteen osalta Suomessa ja maailmanlaajuisesti. Selonteon laadinnasta on vastannut valtioneuvoston kanslia yhdessä valtionhallinnon kestävän kehityksen koordinaatioverkoston kanssa.

Liikenne- ja viestintäministeriö on osallistunut selonteon valmisteluun omaan hallinnonalaansa kuuluvien hallituksen toimien osalta. Selontekoon on liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan asioista kuvattu sellaisten hallituksen toimien ja hallitusohjelmakirjausten toimeenpanon tilanne, jotka merkittävimmin edistävät YK:n Agenda2030 -tavoitteiden toimeenpanoa.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan osalta selonteossa korostuvat erityisesti kestävän kehityksen Tavoite 9, ”Rakentaa kestävää infrastruktuuria sekä edistää kestävää teollisuutta ja innovaatioita”, ja Tavoite 11, ”Taata turvalliset ja kestävät kaupungit sekä asuinyhdyskunnat”. Hallitus edistää tavoitetta 9 esimerkiksi liikenneinvestointiohjelmalla, jolla panostetaan väyläverkon kehittämiseen, korjausvelan kasvun torjumiseen ja raideliikenteen kilpailukykyyn. Tavoitteeseen liittyvät myös datatalouden ja digitalisaation hyödyntäminen. Hallitus toimeenpanee Suomen digitaalista kompassia, joka ohjaa Suomen digitalisaatiokehitystä. Tavoitetta 11 edistävät niin ikään hallituksen investoinnit liikenneväylien rakentamiseen ja korjaamiseen sekä julkisen liikenteen kehittämiseen. Tätä tavoitetta tukee myös maankäyttöä, asumista ja liikennettä koskeva hallituksen MAL-sopimusmenettely suurimpien kaupunkiseutujen kanssa. Molempia tavoitteita 9 ja 11 edistää myös hallituksen käynnistämä liikennejärjestelmäsuunnitelman (Liikenne 12) päivitys, jonka tavoitteiksi on asetettu toimivuus, turvallisuus ja kestävyys.

Liikenteen päästöjen vähenemiseen tähtäävät toimet edistävät osaltaan Tavoitetta 13, ”Toimia kiireellisesti ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia vastaan”. Hallitusohjelman mukaan jatketaan toimia käyttövoimamuutoksen helpottamiseksi erityisesti raskaassa liikenteessä.

Lisäksi liikenneturvallisuutta parantavana toimena liikenneturvallisuusstrategian toimeenpano edistää tavoitteen 3, ”Taata terveellinen elämä ja hyvinvointi kaiken ikäisille”, saavuttamista.

Liikenne- ja viestintäministeriön valmistelun aikana toimittamat lisäykset kuvattaviin toimiin on sisällytetty selontekoon, ja hallinnonalaan kuuluvat merkittävimmät hallituksen toimet on kuvattu selonteossa. Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole huomautettavaa selontekoon.